



T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 6042
Tarih : 29.11.2017

Grup önerisi
30.11.2017
10/2290

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye'nin birçok ilinin önemli gelir kaynaklarından olan tütünün yasaklanmasına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde yakın bir dönemde görüşülen "Torba Yasa" ile tütün üreticisini ve ticaretini yapan yüz binlerce kişiyi mağdur edecek tütün ile ilgili maddeler görüşüldü. Komisyona sunulan torba yasa tasarısında tütün ile ilgili maddelerinde “Üretici tütünlerinin üretimi, alım ve satımı yazılı sözleşme esası ile yapılır. Ticari amaçla; makaron veya yaprak sigara kâğıdını, içine kıyılmış tütün, parçalanmış tütün ya da tütün harici herhangi bir madde doldurulmuş olarak satanlara, satışa arz edenlere, bulunduran ve nakledenlere üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası verilir.” Gibi üreticiyi mağdur edecek yasal düzenlemeler yer almaktadır. Son zamanlarda devlet görevlilerince baskınlara uğrayıp, tütün taşıyan, alan, satan her kim varsa suçlu görülerek idari ve adli cezalarla karşılaşmaktadırlar. Bu nedenle mevcut torba yasasında geçen maddelerin uygulanmasıyla tütün üreticilerinin ve tütün ticareti yapan küçük esnafın yaşayacağı sorunların belirlenmesi ve bu sorunlara çözüm üretilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.


Behçet YILDIRIM
Adıyaman Milletvekili

GEREKÇE

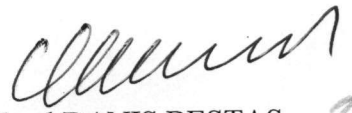
2009 yılı ve öncesinde TEKEL'in devlet adına Tütün Alımı yaptığı dönemlerde, Sarmalık Kıyılmış Tütün Üretimi ve Ticareti yapan Adıyaman Merkez ve diğer İlçelerindeki üreticiler ve tüccarlar TEKEL'in vermiş olduğu Nakliye Belgeleri sayesinde sarmalık tütünleri de bu kapsamda kısmen de olsa sorunsuz bir şekilde taşıma işini yapabiliyorlardı. TEKEL fabrikalarında öncelikle tütün kotası düşürüldü, sonra tamamen TEKEL fabrikaları kapatıldı. TEKEL'in kapatılmasıyla göç arttı, işsizlik arttı, ırgatlık arttı.

Sarmalık Kıyılmış tütünün Adıyaman Merkez, Çelikhan İlçesi ve bağlı köylerinde, ayrıca Merkeze bağlı ova köylerinde sulama imkânı bulunan arazilerde de üretimi yapılmaktadır. Sarmalık Kıyılmış Tütün üretimi yapılan alanlarda farklı bir tarımsal faaliyet olmadığı gibi üreticilerin başka bir gelir kaynağı veya mesleki yeterlilikleri bulunmamaktadır. Bahse konu bölgelerin dağlık yapısı ve engebeli olmasından dolayı tarıma elverişli alanların oldukça sınırlı olması tütüne alternatif bir bitkisel ürün yetiştirme imkânı ve teknik bilgi/alt yapısının olmaması üreticileri tütün üretimine mecbur bırakmıştır.

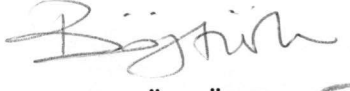
Tütün başta Adıyaman halkı olmak üzere birçok il'de önemli bir geçim kaynağıyken AKP hükümeti, tütünü terörle bağdaştırıp tütüne getirilen yasakları meşrulaştırma kampanyaları yürütmüştür. Tütünü yasaklamak için yapılan alıştırmaya kampanyalarına Adıyaman halkı her defasında güçlü bir şekilde tepkilerini belirtirken, Adıyaman'ın yetkilileri bu bilgilerin doğru olmadığını ve üreticinin mağdur olmayacağı şeklinde açıklamalar yapmışlardır. Ancak Torba Yasa tasarısında önemli bir değişiklik yapılmadan TBMM Genel Kurulundan geçmesinin hemen ardından Türkiye'nin 81 ilinde tütün satışı yapan küçük esnafa yönelik operasyonlar yapılmıştır. Torba yasa tasarısının meclisten geçmesinin ardından Adıyaman'da binlerce kişi yürüyüş yapıp, yasaya karşı demokratik tepkilerini dile getirmek istemişlerdir ancak Valiliğin talimatı üzerine tütün emekçilerine gazlı, coplu müdahale edilmiştir. Her siyasi partiden insanların olduğu, herhangi bir STK veya siyasi parti örgütünün öncüllüğü olmadan binlerce kişi demokratik tepkilerini ortaya koymak istemiş **fakat kolluk güçleri tarafından orantısız bir şiddete uğramışlardır. Sonuç olarak tütün emekçilerinin en temel itirazları bile görmezden gelinerek bastırılmaya çalışılmıştır.**

Sonuç olarak, uzun yıllardır geleneksel olarak üretilen sarmalık kıyılmış tütünün bölge ekonomisine kazandırdığı katma değer ve **on binlerce tütün üreticisinin yapılan düzenlemelerden dolayı işsiz kalacağı gerçeği** dikkate alınarak yaşanan sorunların tespiti ve çözüm ile birlikte tedbirlerinin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması hayati önem taşımaktadır.

 2
Filiz KERESTECİOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

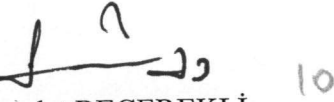
 3
Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili

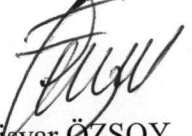
 6
Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

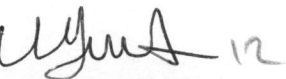
 5
Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

 8
Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

 9
Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

 10
Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

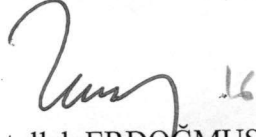
 11
Hüseyin ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

 12
Mizgin IRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

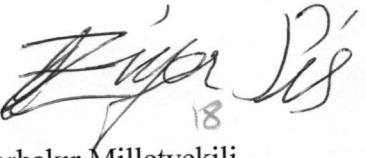
 13
Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

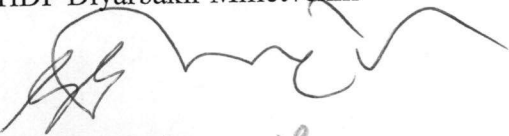
 14
Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

 15
İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

 16
Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

 17
Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

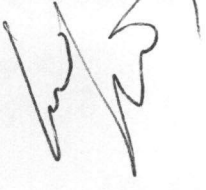
 18
Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

 19
Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

 20
Nihat AKDOĞAN
HDP Hakkari Milletvekili



Bedia ÖZGÖKÇE ERTAN
HDP Van Milletvekili



Nadir YILDIRIM
HDP Van Milletvekili



Adem GEVERİ
HDP Van Milletvekili

